

Bécs, decz. 9-én.

Nothnagel és Kahler tanárok klinikait a segédorvosok vezetése és magyarázása mellett ma bejártam, a tapasztalatakról részletesen számot adok.

Hogy valakit kezelés alá vegyünk, szükséges meggyőződnünk, hogy tuberculosisban szenved-e? E meggyőződést nyerjük az eddigi phisicai vizsgálaton felül a bacilusnak górcsövi szemlélése által, — e célra: 1) a köpetnek sűrűjéből parányi részt véve, ezt az üveglemezek közt eldörzsöljük előbb a levegőn, majd melegítéssel megszáritjuk, 2) carbolos fuchsinnal megfestjük és újra melegítéssel száritjuk, 3) borszeszszel és 33 százalékos salétromsavval szintelenítjük, 4) destilált vízzel kimossuk, 5) zöld malachitoldatba mártjuk és száritjuk. — Ily hosszú a procedura, melynek eredménye, hogy a bacillus vörösnek, a köpet többi részei zöldnek maradnak és a két szín contrastja által könnyen láthatók, — ehhez még 800—1200-szor nagyító microscop kell — miként láttam az üveglemezre még 1—2 csep fehér olajat is tesznek és a górcső alsó üvegét az olajba egészen leeresztik. — Minden betegnek köpete naponta így präparálva és górcsövezzel lesz és datummal ellátva egy nevére szóló cartonba elhelyeztetik, ekként a bacillusok fogyását vagy szaporodását bármikor be lehet mutatni.

Második kellék a felvett beteg hőmérsékletét vizsgálni; — a mig jóval nagyobb lázt (reactiot) nem mutat mint a kezelés előtt — az reactionnak nem vétetik.

Az oltások következőleg történnek: kezdetnek a reggeli órákban 0.001 gramm oltatik (thermometrizálás minden 2 órában), ha reactio beáll naponta ugyanannyi mig a reactio abban nem marad (ezt hozzá szokásnak nevezik) ekkor már a kettős mennyiséget, sőt

háromszorosát is oltják naponta; ha a reactio kimarad, ismét feljebb mennek 0.015 grammig — a sokkal bátrabb Kahler klinikán azzal biztatják magukat, hogy 0.100 grammig fognak menni. A betegek szemlélése és hőmérsékleti hullámzása által meggyőződésem, hogy a caverna nélküli esetek javulást mutatnak, jobb színben levőknek mondatnak és ezeknél a szerrel gyorsan lehet emelkedni; — cavernás betegek változást nem mutatnak, de mivel reactio sincsen, a szer is csak lassu progressioba alkalmaztatik. Ily óvatosság mellett baj soha sem történt, — mindössze vagy 30 beteget láttam. Az eredmény tagadhatatlan. Miként értesültem, a bécsi tanárok a gyógykezelés ellesése végett segédtanáraikat küldötték Berlinbe. A leirt kezelés egészen olyan mint ott látták — csak hogy ott már októberi oltások vannak, itt csak november 20-ikiak. Billroth klinikán sok sebészi beteg, Kaposinál sok beoltott bőrbeteg látható. Mindenütt gyűjtik a tapasztalatokat. Oltóanyagot magánorvos nem igen kap, csak kórházak részére és olyanoknak, kik a leirt ellenőrzést pontosággal keresztülvinni ígérnek. — Ha sikerül anyagot kapni, ugy a rendszeres oltásokat Nagy-Beckereken nemsokára megkezdhetjük.

Dr. Plechl Szilárd.

HIREK.

Esküvő. Botka Lajos birtokos, bibornok-érségi jószágigazgató és neje szül. Mihalovits Ottilia örömmel tudatja fiuknak, Botka Béla Torontál vármegye főszolgabírájának vizsáki Patyánszky Elek kir. tanácsos, birtokos és neje szül. Ungár Irma lányával vizsáki Patyánszky Constance-al f. évi deczember hó 14-én Elekházán leendő egybekelését. Tartós boldogságot kívánunk az ifju párnak!

Tea-estély. A tüzkárosultak javára rendezett mulatságok harmadika f. hó 6-án vig hangulatban folyt le a helybeli kasino helyiségeiben. A sikerült mulatság rendezésének főérdeme báró Feilitzsch Berthold és Kajtár Jenő rendező-bizotts. tagokat illeti. Az első négyest 24 pár tánczolta. Jelen volt hölgyek: Zombory Rónay Jenőné, Zsiros Mihályné, Kp. Kovács Sándorné, Bobor Gyuláné, Mihalovits Ödönné, Makk Józsefné, Réczey Gyuláné, Keresztes Aladárné, Scossa Dezsőné, Piukovich Jánosné, Witt Lászlóné, Halminé, Kussné, Ormay Lajosné, özv. Keresztes Ferenczné, Batory Gusztávné, Liptay Istvánné, Geigerné, Billitz Jánosné, Bobor Ilonka és Sari, Vlachovits Melanie, Piukovich Irma, Batory Lujza, Keresztes Irma, Billitz Frida, Geiger Jenny, Liptay nővérek, Struss Aranka, Klein k. a.

Előmunkálati engedély. A kereskedelmi miniszter báró Nikolics Feodor urnak, az Uj-Pécsről Gyülvészen, Rudnán, Kereszturon át Módosig vezetendő helyi érdekű vasutvonatra mult évi november hó 8-án megadott előmunkálati engedély érvényességét további egy évre meghosszabbította.

A Koch-féle beoltások tanulmányozására dr. Plechl Szilárd megyénk főorvosa Nagy-Beckerekről a mult hét folyamán Berlinbe utazott. A főorvos urtól lapunk elején közlünk egy erre vonatkozó cikket. — F. hó 12-én dr. Kovács Izsó, városunk egyik kiváló igyekezetű ifju orvosa is Berlinbe utazott, hol a Koch-féle oltási tanfolyamot fogja néhány hétig hallgatni. Dr. Kovács Izsó távolléte időtartamára dr. Guttmann Jakabot bizta meg helyettesítésével. — Dr. Sziklai Károly kis-zombori körorvos a lefolyt héten érkezett vissza Berlinből, hol a Koch-féle oltóanyagot megszerezvén, kívánatra hétfőtől 15-től kezdve a tüdő- és egyéb szervek gümőkóra ellen fog beoltásokat eszközölni. Dr. Sziklai a napokban Baján időzött hol több gümőkóros beteget gyógykezelt.

A n.-kikindai lovaslaktanya Károly Lajos főherczeg nevére kereszteltetik el, melyhez Torontál vármegye törvényhatósága a belügyminiszterium utján fogja ő fensége legmagasabb beleegyezését kikérni.

közt robogunk a Hôtel Cité d'Antinbe. A francia építkezés egyhanguságát eléggé jellemzi, hogy maguk a házi urak sem ismernének házaikra, ha numerusok nem volnának rajtuk. A simán épített, terméskővel borított falak, az idő és füst hatása alatt piszkos-szürkek, az emeleti ablakokra alacsony rácszatok erősítvék s a padlásból az ötödik emelet néz alá. A mi hotelünk is ebből a hétköznapi fajtaból való s keskeny magas homlokzatával s ódon falépcsőzetével legott a Paul de Kock-féle regényekben leirt valódi garçon szállodákat juttatja eszünkbe. Mi az egész ötödik emelet béreltük ki, a mi egy szoba és előszobából áll. Naponta 10 frank jár érte, és szolgálat és világítás — külön számlára. Ezért az árért ugyan a Grand-Hôtel, vagy a Louvre, Continental, Bristol s egyéb első rangu szállodák ötödik emeletén is lakhatnánk, de mi az eredetiséget keressük, s a szállodánkról nyugodt lelkiismerettel állithatjuk, hogy valódia francia. Lulu barátom, a kit bőbeszédű vendéglősnök állhatatosan „moszjólólülük“ nek szólit, különösen XIV. Lajos korabeli menyezetes ágyainkkal van megelégedve; én a kilátást dicsérem, mely a szomszéd padlásokra esik.

A Cité d'Antinből első kirándulásunk természetesen az Eiffel torony, mely jelenleg Páris legkiemelkedőbb pontja. A párisi benszülöttől ugyan hiába kérdeznéd e néven, csak kekre nyitja szemeit és száját s readbámul; de ha a „Turdéfél“-t kérded azonnal nyájas mosolylyal mutat a Szajna irányában a Mars mező felé. „Turdéfél“ most a civilizatio Csimborassoja, Páris eddigi kiemelkedő pontjai a Dôme des Invalides, a Pantheon s a Notre-Dame tornyai vagy az Arc de Triomphe de l'Étoile, melyekről pompás kilátás nyilik a város egyes részére, s a nagy világ többi monumentális alkotása: a filadelfiai 169 méter magas Washington-émlék, a kölni dom, strassburgi münster, a roueni kathédrale stb. mint elenyésznek a 300 méter magas modern Babel torony mellett, melynek felépítése kerek 6 1/2 millió frankba került.

„Turdéfél“ ama vasszörny, mely torony alakjában fogamzott meg egy ember agyában, s mely azóta rémes álomként kísért az iparos világban. Más-más alakot ölt, egyszer varrovánkos, gyűszütartó, zsebkész, papírvágó, gyertyatartó, szivarszopóka és pipa, majd csecsebecse, gyufatartó, termométer és sőtartó alakjában jelent meg;

azután a harisnyakötők és pénztárczák, csipkék és ruhaszövetek, kalapok, nyakkendők és cipősarkak mind Eiffel-divattá váltak. Az 1889 iki párisi világkiállítás alatt valóságos Eiffel-láz uralkodott, mely a világ leghatalmasabb nemzeteire is átragadt s toronyépítési manióvá lett.

Angliában pályázat hirdettetett egy Londonban emelendő óriási torony építésére. A pályázatot sikeresnek lehet mondani. Nem kevesebb, mint 80 terv küldetett be; a legtöbbben vas- és aczélszerkezetű s részben az Eiffel-toronyhoz nagyon hasonló épületet terveznek, de több tervező massiv kőmives munkát ajánl. Van olyan is, mely tornyát 2000 láb magasságig akarja fölemelni. Egy másik 1470 láb magas torony 60 láb magas kőtálon állana, mely talaj több mint 8 hold földet borítana be. Van oly terv is, a hol az óriási tornyot kerékeken lehetne továbbállítani s ennek főczélja volna a tengeri betegség ellensúlyozása a calaisi szorosban, oly módon, hogy a 60 lábnyi kerékeket hajókra tennék.

Az amerikaiak által 1892-ben Chicagóban rendezendő világkiállitáson is gondoskodnak róla, hogy legyen ott olyan látnivaló, melynek hire ne maradjon a francziák Eiffel-tornyáé

Rendkívüli megyei közgyűlés. Torontálmegye törvényhatósági bizottsága által f. hó 11-én tartott rendkívüli közgyűlés kevés érdeklődés mellett folyt le a megyeház nagytermében. Hertelendy József, főispán zajos éljenzés közt elfoglalván elnöki székét, megnyitó beszédében kiemelte a belügyminis-teriumnak a törvényhatóságokhoz intézett szigorú rendeletét a jövő évi községi költségvetési előirányzatok tárgyában, melyek még a f. évben felülvizsgálások és mely célból a rendkívüli közgyűlés egybehívása vált szükségessé. — Első sorban Bega-Szt.-György község képviselő-testületének az ittvarnoki birtok eladása tárgyában hozott határozata került tárgyalás alá, mely élénk vitát provokált. Bega-Szt.-György község mint erkölcsi testület ugyanis 1885. évben az ittvarnoki uradalomtól 127.761 frtért 798 holdnyi nemesi birtokot vett meg örök áron, a végből, hogy a marhatenyésztéshez szükséges legelőhöz jusson. 1888. év végével azon szerencsés helyzetbe jutott, hogy a bega-szent-györgyi uradalomtól 2540 holdat vett meg, miáltal az ittvarnoki birtokot nélkülözheti; ennek eladása elhatározatván azt tényleg Szekosan Juon n.-toráki lakosnak 142.000 frtért, tehát 14239 frtnyi nyereséggel eladta s jóváhagyás reményében a szerződést megkötötte. Az állandó választmány a szerződés megkötése ellen mondott véleményét. Schiller Lipót b.-szt.-györgyi jegyző kiváló hévvel emelte ki a község vagyonsodását, melynek alapját a regalejog vétele képezte, melyet a község 25000 frtért szerzett meg s 75000 frtért adott el, s azután áttérve az ittvarnoki birtokrész eladására az állandó választmány mellőzésével az adásvévi szerződést jóváhagyni kérte. Rónay Jenő alispán az állandó választmány határozatát pártolja. Molnár Sándor, Hadfy Döme és Poroszkay Béla ellene szállván fel, nagy szótöbbséggel a megkötött szerződés jóváhagyása mondatott ki. Azután a többi folyó ügy tárgyalása került sorra, melyeket hivatalos mellékletünkben talál az olvasó.

Halálozások. Foenyi M o c s o n y i Antal nagybirtokos meghalt f. hó 6-án Budapesten. Az elhunyt Szörény megyei birtokán november 21-én betegedett meg, hová november 22-én Aradról dr. Schuster Henriket hívták meg betegágyához. Dr. Schuster két napi kezelése után a beteg állapota annyira javult, hogy vele Budapestre utaz-

mögött. A nevezetes látnivaló a Kolumbus-émlék lesz, egy óriási földgömb, hatalmas vasoszlopokon. A sajátosság tervezője Kolumbusnak egy honfitársa, Alberto de Palacio. Mivel a tervezett világhiállítás Amerika felfedezésének 400 éves jubileuma alkalmára rendeztetik Palacio is erre gondolt tervével, gömbalaku műépítési szerkezetével akarván jelölni a föld alakját, melynek képzete csak Amerika felfedezése után lett világossá. De hogy ez az emlék egyúttal minden eddigit fölülmuló is legyen, a földgömbnek megfelelő golyó átmérője 300 méter, azaz olyan, mint az Eiffel-torony magassága s belső része oly nagy, hogy Egyiptom legnagyobb gulája elférhetne benne. A földgömb fölött volna elhelyezve egy hajó s magán a gömbön a szárazföldek, tengerek és szigetek különböző színekben tüntetnek föl. Az egyenlítőt egy kilométer hosszú s 14 méter széles karzat helyettesíti s ezenkívül az éjszaki földgömbön az egyenlítőtől kiindulva, három kilométernyi hosszúságú csigavonal fut felfelé, mely éjjel a szárazföldek és szigetek fényes vonalait és pontjait megvilágítja s ily módon az emlék alatt elterülő városnak világitást nyújt. Az emlék belse-

hatott. Itt azonban baja annyira súlyosbodott, hogy orvosai megmentéséről már napok óta minden reményről lemondottak. Dr. Schuster Henrik orvos volt mindvégig betegágya mellett, ki a beteget a rokonsággal együtt mindvégig önfeláldozó kezelés és ápolásban részesíté. A boldogultat decz. hó 9-én helyezték Fényben, a családi sírboltban örök nyugalomra. — Szá v i t s Pál a közp. járás ifju szolgabírája f. hó 9-én hunyt el hosszas szenvedés után életének 28-ik évében Nagy Becskereken. A feltünően szép fiatalember évek óta a tüdővész csiráját hordta magában s baja orvoslására több ízben Meranban keresett enyhülést, a mult hetekben dr. Szigeti fővárosi orvos a Koch-féle beoltást eszközölte rajta, de már nem lehetett többé visszaadni az életnek. Teme-tése f. hó 10-én délután 3 órakor történt a gör. kel. egyház szertartása szerint, óriási részvét mellett. A megyei tisztikar Rónay Jenő kir. tanácsos alispán vezetése alatt testületileg jelent meg. A városi tü-zoltóság is teljes díszben kivonult. Halálát édes anyja özvegy Szávits született Debe-lyacski Evelin és nővére özvegy Versesay született Szávits Olga gyászolják. Béke hamvaira! — T r e n c h é n y i I l l é s begaszentgyörgyi plébános, 58 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogult a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa volt és köztisztviselőként részesült nemcsak községében, hanem megyénkben is 1832-ben született, 1855-ben szentelték fel áldozárrá és 1862-ben begaszentgyörgyi plébános lett. A koronás arany érdemkeresztet 1862-ben kapta az egyház és iskola körül szerzett érdemeiért.

A n.-becskereki torna- és vivó-egylet f. hó 7-én tartotta Kajtar Jenő elnöklése alatt első választmányi ülését. Első sorban az egylet évi költségvetése került tárgyalás alá, melynek folyamán az eddig belépett tagok járulékaik alapján az első évi bevétel 850 frtra előirányoztatott; ezzel szemben a főbb kiadási tételek állapították meg. — Az alakuló közgyűlésen elvben kimondott ama határozat, hogy az egylet a „Torontál“ korcsolyázó és regatta-egylet ujonnan épült tornacsarnokát kívánja gyakorló helyiségül megszerezni, ez alkalommal érvényes eldöntés alá került, amennyiben a választmány egyhangulag magáévá tette az elnöki indítványt, hogy nevezett csarnok évi 200

frtnyi összegért kibéreltessék. A bérleti szerződés részletes kidolgozásával és megkötésével az elnök és ügyész bizattak meg. — Ezután egy tornamester felfogadása lön határozatilag kimondva és pedig olyképp, hogy az egylet már az első órán — mely még f. hó folyamán fog megtartatni — tornamesterének vezetése alatt kezdhesse meg rendszeres gyakorlatait. Végül még vivófelszerelések és egyéb szükségletek beszerzése iránt intézkedett a választmány, melynek figyelme még a farsang alkalmával rendezendő első egyleti bála és a tavasszal tartandó lapdajátékokra is kiterjedt.

Korcsolyázók figyelmébe! A „Torontál“ helybeli korcsolyázó és regatta egylet e hét folyamán fogja megnyitni jégpályáját; idényjegyek f. hó 15-ig előre váltva 3 forintért, ez időn túl 5 frtért, gyermek (diák) idényjegyek 2 frtért kaphatók Kp. Kovács László egyleti pénztárnoknál (a vármegyeházában).

Szegény gyermekek felruházása. A Miklós-egylet vasárnap, e hó 7-én d. e. 11 órakor a helybeli Klein-féle kávéházban 45 szegény iskolás gyermeket látott el teljes téli ruhával, csizmával, sőt vörös nyakkendővel is. Ez alkalommal Kleinné a gyermekeket egy-egy tormás-virstli és perecczel traktálta meg, és Geiger Manó, az egylet érdemdus titkára minden gyermek kezéhez 10, mond tiz fényes új krajczárt olvasott le. A gyermekek örömet leirni még az újságírói tollnak is nehéz, s a boldog zsisbongás egészen felvillanyozta az ünnepélyen jelen volt hölgyeket és urakat. A Miklós-egylet már hét év óta áll fenn és minden évben 40-50 gyermeket látott el ruhával. Az egylet tulajdonképen csak Lucács Miklós elnök és Geiger Manó titkárból áll, kik a jószívű emberektől minden évben 400 egész 500 frtot gyűjtenek e nemes célra, — s így ők joggal nevezhetik magukat, a mi szegény gyermekeink nemtőinek!

Nagybecskereki kereskedő ifjak egylete. Vasárnap deczember hó 14-én pont 8 órakor az egylet helyiségében (Rózsa szálloda I. emel.) dr. Holländer Mór ur tartja felolvasását: „A nők jogairól“. Az egylet minden felolvasásához vendégeknek, úgy hölgyeknek, mint uraknak ingyen a belépés.

jében 6000 méter hosszú vasuti vonal lesz elhelyezve. Alul a középső hatalmas köröndben lesz Kolumbus óriási szobra, körülötte azon más fölfedezők, hadvezérek és misszionáriusok szobrai, kik az újvilág fölfedezése körül érdemeket szereztek, s végül a külső körben állanak az amerikai vonatkozó más szobrok. Alul lenne egy Amerikára s különösen Kolumbusra vonatkozó nagy könyvtár, továbbá több mulatóhely, gyűjtemény s a gömb belső részében az égboltozat csillagzatai.

Az alsó rész körülbelül 300 láb magas volna s ezenfelül a legfelső csucsig még 1400 láb magasságra kellene hatolni. A legmagasabb csúcsa volna egy csillagvizsgáló helyiség. Az óriási emlék építésének költségét a tervező körülbelül 10 millió forintra teszi. Az emlék területe 14.137.875 méternyi volna s egyszerre 100,000 ember látogathatná meg nagyobb tolongás nélkül.

Ezzel szemben az Eiffel-torony karcsu arányaival 300 méternyi magassága dacára is kisszerűnek tünik elő. De ha nem ijedünk vissza a háromszázhusz lépcsőtől és felkapaszkodunk az első emeletre, egész várost fedezünk fel. Jobbról flamand korcsma,

balról angol sörcsarnok, hátunk megett orosz vendéglő, orrunk előtt meg XVI. Lajos korabeli francia restauráció integet felénk biztatólag. És mindegyikben jelmezszolgálat. Aranypártás flamand lányok, fehér bóbítás francia hölyek, megtermett orosz cselédek és divatos angol pinczérnők tálalják eléd az ambróziát, a nektárt és sört. Van szalon, külön szoba, konyha, éléskamra, sőt még pincze is, de nem a föld alatt, hanem kalitka módjára felfüggesztve 55 méter magasban. A nyolcz pinczében 2000 hektoliter ital kényelmesen elfér.

A kíváncsi felrándulót amerikai gyorsfotografus hívogatja; fenn van a Figaro nyomdája is, s egy hatalmas vendégkönyv, azok számára, kik még a „Turdéfél“-en is a saját nevükben akarnak gyönyörködni. A nyomda által árusított Eiffel-levelező lapok milliárdjai is innen mennek világgá.

Mi a felhuzógép segélyével diadalmasan megmásszuk a tiszteletbeli „Montblanc“-ot s kutató szemünkkel a messze kiterjedő nyüzsgő világvárost szemléljük. Közvetlenül alattunk a gyönyörű kiállítási helység terül el, a szépművészetek és szabadművészetek bizarr palotáival, melyek a vas-

Álarczos-bál. A helyb. izraelita jótékony nőegylet január hó 10-én farsang első szombatján nagyszabású álarczos bált rendez a városi színházban, mely ez alkalomból fényesen fog diszittetni. A rendezőség élén Weisz Izidor áll, kinek elnöklete alatt a mult vasárnap tartott rendezőségi gyűlés egy Czigane hadnagy, Grünbaum Arnold, Jokly Zsigm. és Pollák Viktor urakból álló vigalmi bizottságot küldött ki a mulatság részletének megállapítása céljából. Az álarczos-bál farsangunk legfényesebb mulatságának ígérkezik s a rendezőség számos meglepetésben fogja a közönséget részesíteni. A legszebb álarczos díszes ajándékokat kap.

A 1891-ik évi temesvári kiállítás nagvbecskereki helybizottsága f. hó 8-án a városház tanács-termében megalakult.

Elnökké Steinitzer Gézá, alelnökké Francz J. Lajost és Menczer Lipót, jegyzővé Streitmánn Antalt választották meg. A munkálatokat 100 tagu bizottság fogja vezetni s odahatni, hogy Nagy-Becskerek ipara ugy a modern igények, mint a napi szükségletek, valamint az etnografia körébe tartozó termelvényeivel tömegesen és teljes erejében legyen bemutatva. Kiállításra jelentkeztek: Benkóczy Illés keramikus munkával, Helmbold járnövekkel, Schuprina és Berg szíjgyártó munkákkal, Eisenstädter borokkal, Hiller József eczetgyártmányokkal, Kremer Fülöp cementárúkkal, Eckstein Adolf szatytyán készítményekkel, Oroszi Lajos fényképekkel, Vinczánov Szvetozár, Gruncsics Lyubomir, Plávsits Józsa s a szürszabó társulat festői románkákkal és brunsnyikokkal (himzett mellények), Szlankamenác György tarkahimzésű ködmönökkel, Nasztics Ferencz magyar szürszabó munkákkal, Várady Fer. népviseleti kalapos munkákkal, Ferdinandy István és Tolveth János bádógasmunkákkal, Mesznik Lipót butorokkal és Konkoly Samu mezőgazdasági terményekkel.

Reméljük, hogy a vállalat Nagy-Becskerek városának s iparosainak újabb anyagi és erkölcsi sikereket fog hozni annyival is inkább, mert mintegy 150 kiállítóra számíthatunk.

A kiállításban csak Temes-, Torontál- és Krassó-Szörény megyék fognak részt venni, mint azon megyék, melyek a temesvári kereskedelmi s iparkamara területéhez tartoznak.

A kiállítás védnöke Baross Gábor

kereskedelemtügyi minister, elnöke dr. Molnár Viktor Temes megye főispánja s kiállítás titkár Strasser Albert, ki egyike azon kevés egyéniségeknek, kik Európa majdnem minden kiállítását behatóan tanulmányozták.

Bejelentési határidő 1891-ik évi január hó 31-ike. A kiállítás 1891 ik évi július hó 19-ikétől szeptember hó 13-ig fog tartani. Tárgyai ipari s mezőgazdasági termelvények. A tárgyak 1891-ben június 10-től 20-ig kiállítandók be.

Hány ujoncz lett a jövő évi főszorozásra Torontál vármegye területén felhiva? Az alábbi érdekes kis statistikában járasonként és a korosztályok felhívott ujonczainak számát összegezve fogja találni az olvasó A jövő 1891. évi főszorozásra felhívott mindhárom korosztályban a párdányijárásban 492, Nagy-Becskerek városában 352, a n.-becskereki járásban 1003, a tbcseiben 879, a nagy-kikindaiban 932, a törökkanizsiban 925, a nstmkilósiban 965, az antalfalviban 989, a perjámosiban 740, a zombolyaiban 944, a cseneiben 669, a módosiban 223, a bánlakiban 549, az alibunáriban 661, a pancsovaiban 874, tehát egész Torontál megye területén 1891. évben sorozó-bizottság elé lesz állítva: 11.497 hadköteles.

Egy népsz. A „Moll-féle francia borszesz és só” által a betegnek egy ép oly gyógyhatásu, mint olesó szer nyújtatik kőszvényes és csúzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üv-g ára utasítással együtt 90 kr. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész s es. és kir. udv szállító által, Bécs, I. Tuchlauben 9. sz. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kéréndő az ő gyári jelvényével és aláírásával. 2

Törvényszéki csarnok.

A n.-becskereki kir. törvényszék végtárgyalásainak sorrendje: Deczember 15-én: Czveits Manójló, sulyos testi sértés. — Jankov Lenka, magzatelhajtás büntette.

Deczember 17-én: Filipesev Milutin, személyes szabadság megsértése.

Deczember 20-án: Gyurits Tima, gondatlanságból elkövetett sulyos testi sértés — Stoin Szamojló, sulyos testi sértés. — Hermal József, hatóság elleni erőszak.

Szerelemből. Szimics Lenka nagy-kikindai özvegy szerb paraszt asszony felett már majd nem egy félszázad tavasza elvirult; de ez éppen nem akadályozta, hogy a szomszédos módos legényre rá ne vesse a sze-

mét. A fiatal gazda észre sem vette a titkos vén epedőt. Ez bántotta Lenkát és hogy a fiatal legény szivét magához csalogassa Tardi Luca cigány asszonyhoz fordult: előadta a szivbeli baját, s arra kérte, hogy bármikép is kerítse meg neki a szép szomszédot. A javas asszony, hogy ezt megtehesse, elkért először három hófehér vánkost s az asszony legdrágább szoknyáját, hogy majd a szoknya varázsa mellett, a legény a három patyolat vánkoston róla fog álmodni és így halálosan szerelmes lesz belé. Nem sokára ismét beállított a szerelmes özvegyhez a cigány asszony azzal, hogy a varázs szellemek útján megtudja, hogy a varázslással van a fiatal ember iránta, ha öreg édes atyja vagyonát magához bírja keríteni. A cigány asszony ebben is segítségére ígérkezett, ha a kuruzsláshoz szükséges rez mozsarat, nagy dunyhát, két cészet és több mas tárgyakat megszerzi neki. Ezt is megtette az özvegy asszony de a legény szerelme egyre késeit. Aztán a cigány asszony azzal hitegette a szerelmes nőt, hogy pénzzel kell a szellemek kegyét kinyerni. Azt is előteremtette az asszony; de mind hiába. Végre az asszony magaviselete gyanusnak tünt fel övéi előtt; s rá is jöttek a cigány asszony hamis fondorlatára s a nagy-kikindai kir. ügyészségnek adta át a kir. csendőrség a termédek kicsalt portékával együtt. A kihallgatott özvegy, a ki különben nem is tett panaszt, azt adta elő, hogy ő mindent végtelen szerelméből tett.

Tréfás gyilkos. Mulattott nagyban Matin Vaszu juhász az idvori csárdában. A harmadik üveg bornál forgópisztolyt húzott elő a bekecséből s azt megforgatta a feje fölött, aztán, mintha ijeszteni akarná a csárdabelieket, magára irányozta a fegyvert, majd a vendégekre czelezgatott, akik sápadtan bujtak egymás háta mögé, amin nagyokat kaczagott a juhász. Hiába könyörögtek neki, hogy veszélyes játékot üz, minden pillanatban elsülhet a töltött fegyver. Matin Vaszu nem vette figyelembe az intő szót s addig forgatta a pisztolyt, míg az csakugyan eldőrdült. A golyó vakszemen találta Jakits Triva korcsmárost, aki holtan rogyott össze. A csendőrség a megjtett nyomozás folytán kiderítette, hogy Matin Vaszu a tréfa köntösében, a véletlenség palástja alatt előre megfontolt szándékból ölte meg a korcsmárost, akinek feleségét szerette. A juhászt atkisérték a nagy-kikindai fenytő törvény székhez.

és égetett agyagnak szerencsés kombinációjából állanak. A kert háttérben ragyog az aranyban és fényben uszó főkupola, vagy mint nálunk neveznék: királypavillon. Valóban mesterműve a francia építő és diszitő műiparnak. Nyulánk, merész alakja, mely az ég felé tör és magasságban felülmulja a római szt-Péter templom kupoláját, tetején a koszorut osztó francia géniusznek karcsu szobrával, mintha ellensúlyozni akarná a szemközt emelkedő torony óriás vastómegét.

Vele szemben a Trocadero-palota és vizeséseire nyílik a kilátás s a köröskörül elterülő Párisra, mely 7802 hektarnyi területen mintegy 83000 házból épült. A Szajna két részre osztja, melyet 27 hid köt össze; hamarosan mintegy 70 templomot olvasunk meg, melyek közül az 1163. évben épült Notre-Dame góthikus csonka tornya a legjellemzőbb. E pont képezi Páris magvát, hol Julius Caesar idejében az ős kelták Lutuhezi (Lutetia Parisiorum) nevű fővárosuk állott, a ma „Cité” nek nevezett Szajna szigetén. Eme ezredéves magból kelt ki a mai tündérváros, mely jelenleg már 2 és fél milhó lakost számlál

s melynek fenntartása évente 400 millió frankot emészt fel, az a Páris, melyet Victor Hugo oly szent meggyőződéssel nevezett a világ fővárosának, habár lakosság dolgában London, történelmi jelentőségben Róma, szépségben Nápoly és Lissabon, etnografikai szempontból Konstantinápoly és New-York jóval felülmulják. De az ő csodás csillogása, pompás boulevardjai, melyeket árnyas fasorok szegélyeznek, melyek széles járdáin hirdetősi oszlopok, s különféle üveg salonok egymást érik, hol frissítőket, gyümölcsöt, tejet, ujságokat árulnak, melyek hosszában ezernyi mesésnél mesésőbb gazdagságu üzletkirakatok ragyognak, s a tova hömpölygő népáradat mint egy végtelen kigyó hullámszik, melyeket az öt hatszorosan robogó kocsik, a szerte ágazó emelet omnibusok és lóvonatok dübörgő zaja tölt be, — a Boulevard des Capucines, des Italiens, Montmartre és St.-Denis éjjeli világa, midőn hatalmas villamos napok szórják vakító fényüket a százezernyi tömegre, mely jár, zajong a kávéházak előtt üldögél, vagy az itt sorra épült színházakba tolong, a káprázatos ékszer, legyező, játék és divatáru bazárok látványosságai — ez

a folytonosan változó skaleidoskop, e végtelen pezsgés és forgalom valóban világvárosi jelleggel ruházzák fel.

Éjjente 2—3 óráig barangolunk a bódító zsvajban s ittasultságunkból csak a szembe rohanó s esti lapokat kínáló camelots, hirlapárúsítók éktelen kiabálása zavar fel, mikor nyájasan orditozzák: „Voasszileszoárleszoárleszoár — voasszivoasszsi! (Voici le Soir) Voulez-vous?”

Lulu barátom galléron fogja az egyik ifju gamint s bizalmasan tudatja, hogy: Soir, Lanterne, France, Figaro, Journal des Debats vagy más névre hallgató lap neki nem kell, de ha egy „Egyetértés”-t adna, hajlandó volna egy frankkal megfizetni; végül már a „Csebzai Krónika” vagy a „Südüngarischer Gänzebote” czimű világ-lapért is fizetne egy házat, csak „honi” legyen.

A camelot, ki eddig ugy bámult reánk mint a borju két uj kapura, e perczen nyájasan elmosolyodott s kihuzott a zsebéből — egy „Gross-Kikindaer Zeitung”-ot.

Kp. Kovács László.

G A Z D A S Á G.

A »Torontál« melléklete.

A chemia a kereskedelem és háztartás szolgálatában.

Dr. Nyáry Ferencz tanár felolvasása a helybeli kereskedő ifjak együletében.

Mióta XIV. Lajos francia király nagyhírti ministere Kolbert oly ügyesen tudta a kézműipart a művészettel, a mindennapi élet szükségleteit a tudományokkal összeegyeztetni, — a mesterség művészetté nemesedett, a művészet pedig kenyérkeresetté vált, még pedig, hogy milyen kenyérkeresetté, mutatja például Munkácsy hazánkia, ki művészetének keresményéből Párisban és Luxemburgban hercegi háztartást vizs. Hogy pedig a kézi mesterség miként emelkedett művészetté, elég ha összehasonlítunk egy 150 év előtti hercegi lakást egy mai vagyonos polgár lakásával. A salzburgi uralkodó herceg érseknek például 150 év előtti de maig épen megőrzött butorai az ugynevezett hoche salzburgi termekben primitiv módon kékre festett de dusan aranyozott falóczákból, tolós fióku szekrényekből, ládákból s szétterpesztett lábu puhafa asztalokból állnak. Hasonlitsuk csak ezzel egy polgári állásu vagyonos bankár lakásának berendezését össze. Micsoda izlésteljes művészetté emelkedett e 150 év alatt a butorkészítés mestersége!

A mindennapi élet emberei pedig, például a luxemburgi szegény gyári munkás Gramme Sándor és az ép oly szegény amerikai táviróhivatali szolga Edison Alva Tamás, mióta elsajátították a technikai tudományokat és a természettani törvényekkel megismerkedtek, vagy viszont a tudományosan képzett kitünő technikus Siemens Simon, ki a kalapácsot s csavarhuzót kezelni, a drótot pedig sajátkezűleg gombolyítani megtanulta, — egymást gyorsan követő electro-technici találmányaikkal valósággal uralkodnak fölöttünk és korunk fölött, legalább is annyira mint századunk első felében Vatt, Fulton és Stephenson találmányai. — Természetes, hogy az egyszerű gyári munkás ma már milliomos és a francia tudományos akademiának tagja, az egykori táviróhivatal-szolga ma szintén milliomos és az amerikai egyesült államok egyik legünnepeltebb férfia. Az egykori szobatudós pedig többszörös milliomos, mióta megtanulta, hogy a kalapácsnak melyik végét kell megfogni és a mióta világhírtü berlini gyáranak maga a főfő-„werkführer“-je.

A mióta a kézimesterség, a művészet és tudomány egymást kiegészítve ily fényes eredményt mutatnak fel, azóta a régi tisztán tapasztalati kereskedelem is összeházasodott a tudományval. Hogy ezáltal hova emelkedett? Elég lesz a Rothschildok esetére hivatkoznom. A majna frankfurti Rothschild Náthán köztudomás szerint a mult század utolsó negyedében még házalókereskedést űzött, az igaz, hogy uralkodói, fejedelmi és egyéb főuri udvarokban, de azért mégis csak sze-

kereken szállított házalókereskedés volt az és más kereskedők alig vettek róla tudomást. Ha ugyan ezen Rothschildnek valamelyik mai utódja egy vagy más ügyben esetleg véleményt nyilvánítt, a világnak valamennyi számbavehető kereskedője megérzi és ahhoz képest alkalmazkodik vagy tájékoztatja magát.

Nem czélom itt a kereskedelmi tudományokat egyenként ismertetni, csak ezek legérdekesebbikével az áruismével akarok mint laikus foglalkozni, annak is csak néhány olyan példányával, melyek háztartásban is ismeretesek. Azért, hogy beigazoljam miként lehet a vegytani ismeretek segítségével a természet mind három országa által pazar bőkezűséggel adott áruk jóságát vagy valódiságát felismerni, vagy hogy miként lehet azokat a vegytani ismeretek segítségével mesterséges uton előállítani. Szóval kimutatni azt, hogy miként is áll tehát a vegytan a kereskedelemnek rendelkezésére vagy szolgálatára, no meg egy kicsit a háztartásnak is.

Tekintsük mindenek előtt a mindennapi táplálékot képező czikkeket és pedig első sorban a conservált hús árukat, mert a frissen vágott hús nem kereskedelmi czikk. Ezen húsokat már mint neve is mutatja, olyanra igyekeznek készíteni, hogy az sokáig legyen megromlás nélkül eltartható és messze földre elszállítható. Az már a legrégebbi idő óta ismeretes, hogy a jól beszózott hús jó ideig eltartható, a beszózott és megszáritott még tovább. Aránylag azonban legtovább áll el a beszózott és füstölt hús, melyet változatosság kedvéért magunk is szeretünk készíteni, pedig nélküle könnyen el lehetnénk. De már a táborba szállt katonaság még béke idején is alig nélkülözheti; a tengeren utazóknak pedig épen életszükség! Igen de a sós pác és füstölés a husból épen a legfontosabb, a tulajdonképeni tápláló részt a fehérnyemü anyagot vonja ki. Ha már most valaki — legyen az gazda, katona vagy tengeri utas — csak is ilyen hussal kénytelen élni, egy könnyen életveszélyessé válható betegségnéz elé, és ez a scorbut. Ezen kellemetlenségen segitendő Németországban és Délamerika némely kikötő városaiban a húsok egy másnemü conserválását találták ki. T. i. a friss hús megtisztítják a csontoktól, porcoktól, inaktól és zsíros részekről, az így nyert sovány hús azon sótalanul megszáritják, porrá zúzzák és carne pura név alatt a kereskedésbe hozzák. Az így nyert anyag éveken át eltartható romlás nélkül. Zöldséggel megfőzve igen tápláló levest ad, maga is könnyebben emészthető mint a közönséges főzött hús. Ez tehát igen tápláló eledel, melynek, hogy tápértékét számokban fejezzem ki, felemlitem, miszerint a füstölt sonka 1000 grammjában csak 240 gramm fehérnyemü anyag van, ugyanannyi carne purában pedig 730 gramm, tehát több mint 3-szor annyi. Igen, de ez mindennapi eledelnek kissé drága csemege, épen

úgy mint a Liebig-féle huskivonat. Azonkívül épen úgy meg kell főzni mint a friss hús. Végre Angliában azon gondolatra jöttek, hogy a friss hús elkészítik filének, beefsteaknek, cotelettnek, paprikásnak stb. és így elkészítve zárják le légmentesen bádogg szelenczékbe mint a szardiniát. Ezt olesó áron állítják elő és mióta egy első rangu angol gyárban romlott marha-, juh- és sertéshúst fedeztek fel és koboztak el azóta az ilyen gyárak állami felügyelet alatt állanak és csak is egészséges friss hús dolgozhatnak fel. Az ilyen szelenczét használatkor forró vízbe teszik, míg teljesen átmelegszik, akkor felbontják és tartalma oly üdén kerül ki belőle, mintha frissen készült volna. Használják ezen husconservet a tengeri utasokon és katonaságon kívül oly földbirtokosaink is, a kik egész napokat vagy egész heteket töltenek pusztáikon, hol szakácsot, szakácsnét vagy nem tarthatnak, vagy tartani nem akarnak. Ha valaki már most rosszul lesz tőle, csuklás, hányinger, bélfájdalmak kinnozzák, melyek határozottan mérgezési tünetek, — hirtelen támad a kérdés: Mitől van ez? Hiszen a gyár állami ellenőrzés alatt áll, de meg az a gyáros csak nem rontja el hitelét és gyáranak jó hírét, hogy mérget keverjen a conserv közé! — Ilyenkor kéznél van a mi szolgálatunkba szegődött barátunk, a chemia, kérdezzük meg őt. Felel is rá rögtön: ólommérgezés! Hiába mondja a beteg, hiszen én azt a conservet kenyérrel ettem és nem seréttel. Chemia barátunk nem szól többet, hanem bizonyít. A conserv levétől egy keveset itatós papíron átszűr, a szüredékbe egy pár csepp sósavat cseppent; ha ettől a szüret oly zavarossá lesz, mintha tejet csepegtettek volna közé, akkor az csak ólomtól lehet. Ha pedig tojás van kéznél, úgy meg kell egyet lágyra főzni s feltörve tányérba öntetni, ha erre ráöntjük a conservnek ólomtartalmu szüretlen levét, a tojás tőle pár másodperc alatt megbarnul, mely szín azután folyvást sötétedik. Ezen ólommérgezés onnét van, hogy a szelencze tetejének leforrasztásakor, a forrasztó ón-ólm a fődél szélén beszivárgott a szelencze belsejébe és érintkezett a conserv levével. Azt pedig tudnunk kell az ólomról, hogy azt már a tiszta folyó- vagy esővíz is képes bár kis mértékben feloldani; ha sokáig áll benne, akkor többet is old fel. Ha pedig a conserv valami eczetes savanyu lével van elkészítve, az ólomból még több oldad fel. Ha már most a felbontásnál azt vesszük észre, hogy a forrasztó ón-ólm beszivárgott, akkor előbb vizsgáljuk meg az imént elbeszélte módon a conservet és csak az esetben fogyaszszuk el, ha nem reagál ólomra.

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Lauka Gusztáv.
Főmunkatárs: Kp. Kovács László.

H i r d e t é s e k.

Torontálvármegye alispánjától.
47667. sz. 1890.

Hirdetmény.

Torontálvármegye alispánja részéről ezenel közírté tétetik, hogy a II-ik kerületben megejtendő pótválasztás, — valamint az I. kerületben újonnan megejtendő választás határidejéül a f. évi december 17-ik napja tűzetett ki; választási elnökül pedig dr. Kiss János ügyvéd ur vétetett fel.

N.-Becskeken, 1890. évi decz. hó 11-én.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

5075. szám 1890. (409—3.3)

Hirdetmény.

A nm. kereskedelemügyi magyar kir. ministerium folyó évi november hó 14-én 69256. szám a. kelt magas rendeletével a temesbegavölgyi vizszabályozó társulat által az Ó Bóga Beregszó-csatorna balparti 51 kilométernél építendő gátórlakház Csene község határában szükségelt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelvé, a tárgyalás f. évi december hó 22-én délelőtti 10 órakor Szerb-Csene községében (községházánál) fog megtartatni.

Felhivatnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek, minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemileg határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás Szerb-Csene községházánál 15 napi közszemlére kitétettek.

N.-Becskeken, 1890. évi november 21-én. Torontálmegyei közigazgatási bizottsága: Hertelendy, főispán.

11251. sz. kig. 1890. (425—3.2)

Pályázat.

Az Idvor községében 480 frt évi fizetéssel és 48 frt lakbérilletményrel rendszeresített segédjegyzői állásra pályázat nyittatik.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényüket az antalfalvai szolgabírói hivatalhoz 1891. évi január 14-éig nyujtsák be.

A választás 1891. január 15-én fog Idvor községében megejtetni.

Antalfalva, 1890. decz. 8-án.

Hegedűs Miklós, főszolgabíró.

10895. szám 1890. (414—3.2)

Pályázati hirdetmény.

A Torontál-Vásárhely községében az 1888. évi VII. tczikk értelmében rendszeresített községi állatorvosi állásra ezennel pályázat nyittatik.

Ezen állással 300 forint évi fizetés élvezete van egybekötve, azon felül az állatorvos a községen kívül történendő hivatalos kiküldetés alkalmával 1 frt napidíjat kap, mint husszemlész a meg-

illető vizsgálati díjat szedheti. — A községi heti és országos vásárokon mint szakközeg díj nélkül tartozik működni. Az 1888: VII. tcz. 24. §-ban elősorolt ragadós betegségekért látogatási díjat nem szedhet, hasonlóképp nem követelhet díjat elhullott jószág felboncolásáért és falkás jószág vizsgálatáért. Különben az említett esetekben kívül nappal 10, éjjel 20 kr. látogatási díjat szedhet ugy a községben. mint a réten teljesített látogatása alkalmával.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket f. évi december 29-éig az antalfalvai járás szolgabírói hivatalához küldjék be. A választás december 30-án fog Torontál-Vásárhely községében megejtetni.

Antalfalva, 1890. nov. 28.

Hegedűs Miklós, főszolgabíró.

9999. sz. kig. 1890. (415—3.2)

Pályázat.

Basahid községben üresedésben lévő évi 120 frt fizetés, 30 frt lakbér- és szalmaátalány, továbbá 1 frtnyi látogatási díjjal javadalmazott szülészeti állomás f. évi december 22-én, d. e. 9 órakor választás útján be fog tölteni.

Felhivatnak mindazon okleveles szülésznek, kik a magyar, szerb és német nyelvet bírják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket a választást megelőző napig ezen hivatalnál nyujtsák be.

Nagy Kikinda, 1890. nov. 30-án. — Főszolgabíró távol: Augusztin, szbíró.

711. sz. bvk. 1890. (428 - 1.1)

Árverési hirdetmény.

Közírté tétetik, miszerint a tettes n.-becskereki kir. jbiróságnak 1890. évi 10916. sz. alatt kelt végzése folytán id. Gruszling István részére, ifj. Gruszling István és neje n. becskerekeli lakosknál 200 frt és jár. iránti kielégítési vhajtás útján 1890. nov. 14-én lefoglalt 330 frtra bec-ült 4 ló, 1 tehén, 2 kocsi és 1 ekéből álló ingóknak alperesek lakásán Nagy Becskereken bírói árverésen készpénz fizetése mellett leendő eladatása 1890. december 20-ik napjának, délelőtti 10 órára tűzetett ki a 11201. 90. sz. végzés alapján.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitüntetve nincs — miszerint az 1881. évi LX. tcz. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéseig alólírtához egy példányban írásban adják be avagy szóval jelentsék be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolván, igénylők a vételár teljeslegére fognak utasíttatni.

Nagy Becskereken, 1890. nov. 29. én. Kiss István, kir. bir. végrehajtó.

Esztergályosüzlet-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy **Temesvári ut 12. szám alatt**

esztergályos-üzletet

nyitottam, hol mindennemű esztergályos-munkák, u. m.: **rajz-minták, borostyánkő, esont** stb. e szakmába vágó tárgyak izlésnek megfelelően és a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan készíttetnek.

Javitások jutányos ár mellett készíttetnek.

A n. é. közönség becses pártfogását kérve, maradtam

kiváló tisztelettel

Felmayer István,
esztergályos Nagy-Becskeken.

(429 2.1)

Utolsó hét.

Huzás már december hó 16-án.

M. állami jótékony-sorsjegyek.

Főnyeremény 60,000 frt.

Az összes nyeremények 160,000 frtra rugnak.

Egy sorsjegy ára 2 forint.

Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapesten, (Pest, fővámház, félemelet) hova a megrendelt sorsjegyek ára postautalvány mellett előre beküldendő; valamennyi lotto-, sós- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál, a bécsi „Mercur“-nál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyéb sorsjegyjáruló közegnél.

Budapest, 1890. október 1. én.

Magyar kir. lottó-igazgatóság.

684. sz. b. v. 1890.

(424—1.1)

Árverési hirdetés.

Reiter Ignác tör. becsei lakosnak, Popov Láz, Dosztanity Láz s Gyulinác Lyuba tarrasi lakosok ellen mai napon megtartott árverés sikert nem eredményezvén, közhírré tétetik, hogy lovak, kocsis és lószerszámából álló ingóságok a török-becsei községhezánál 1890. évi december 20-án, d. e. 11 órakor bíróságilag fognak eladni.

T.-Becse, 1890 decz. 1. Rankovits István, kir. bir. vhajtó.

Árverési hirdetés.

A t.-becsei néptakarékpenztár r. t. részére, Glávás Glisa és társa aracsi lakosok ellen mai napon megtartott árverés vevők hiányából sikert nem eredményezvén, közhírré tétetik, hogy buza, széna, szalma, pelva és egyebek f. évi december hó 20-án, d. e. 8 órakor az aracsi községhezánál esetleg alperesek lakásán el fognak adni.

T.-Becse, 1890 nov. 24. Rankovits István, kir. bir. vhajtó. (426—1.1)

12695. sz. tkvi 1890.

(427—1.1)

Árverési hirdetményi kivonat.

A nagy-beckereki kir. tvszék mint tlkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Horváth János volt t.-becsei, jelenleg n.-kikindai lakos vhajtónak, Stefanovits Nikolané Sztankov Macza aracsi lakos vhajtást szenvedő elleni 250 frt hátralékos tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az árverést elrendelte.

Ennek folytán a n.-beckereki kir. tvszék kerületében levő, Aracs községi 1288. sz. tlkönyvben A. I. 1-4. sor., 3238., 3825., 3976., 4757-b. hr. sz. a. foglalt egy egész reservat telek egynegyed része — a fenállott szerb banki pénzügyi ügyészsége által 1857. jun. 20-án 1836. sz. a. bejelentett tulajdoni igény épségben tartásával — 1070 frt kikiáltási árban 1891 január 14-én d. e. 10 órakor, Aracs községhezánál megtartandó nyilvános árverésen követhető feltételek alatt fog eladás alá kerülni.

1. Ha a megállapított kikiáltási áron felül ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött birtok szükség esetén a kikiáltási áron alul is el lesz adandó.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan kikiáltási árának 10 százalékát, vagyis 107 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881 nov. 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyi ministeri rendelet 8-ik §-ában jelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881: LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt ezen kir. tvszék tlkönyvi irattárában és Aracs község-előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt a nagy-beckereki kir. tvszék tlkönyvi hatóságánál, 1890 okt. 3-án. — Kiss Sándor, egyes bíró.

10663. kig. 1890.

(408—3.3)

Pályázati hirdetés.

Czrepaja községében a 400 frt évi fizetéssel és 3 öl kemény tűzifa illetményvel egybekötött segédjegyzői és a 300 forint évi fizetéssel egybekötött irnoki állás üresedésben lévén, ezen állásoknak betöltése céljából ezennel pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, a kik ezen állások egyikét elnyerni óhajtják, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket az antalfalvi főszolgabírói hivatalhoz f. évi december hó 28-áig küldjék be. A választás december hó 29-én fog megejteni.

Antalfalva, 1890. évi november 19.

Hegedűs Miklós, főszolgabíró.

MÁRIACZELLI
hashajtó labdacsek
(pülulae laxantes mariaz.)
Artalmas anyagoktól mentes, kellemes segédszer rost székélnél, dugulásnál és az ebből keletkező bántalmaknál, miről a nagy kedveltség, széles körű elterjedés és nagy mervő orvosi rendelés tanúskodik. — Gyors és szelíd hatása csikarás- és fájdalommentes. A mellétes védjegy a valódiság bizonyítéka.
Egy doboz ára 20 kr. Egy tükres 6 dobozzal 1 ft. A pénznek előlges beküldése mellett, azonnali postai szállítással együtt egy tükres ára 1 ft. 20 kr., 2 tükres 2 ft. 20 kr., 3 tükres 3 ft. 20 kr.
BRADY C. gyógyszerész, Krensterben (Morvaország).
Az alkotó részek nyilvánosságra vannak hozva.
Gyógyszertárakban kapható.

HIRDETÉSEK
e lap kiadóhivatalában
Hunyady-utca 10. szám a.
felvételnek.

A nagy-szebeni földhitelintézet ad jelzálogkölsönöket

ház- és földtulajdonosoknak egy a városban mint a vidéken levő ingatlanokra, ezeknek megbecsült értékük fele részéig és 100 zal osztható összegekben és pedig:

1. Az intézet által felmondhatlan kölcsönöket törlesztésre, melyek a kamatokon és bezárólag a jutalékon kívül még azon tőketörlesztést is magában foglalják, melyek a kölcsön tartamidejének megfelelnek:

a) 2000 frtnyi legcsekélyebb összegekben 5 $\frac{1}{10}$ %-ra, bezárólag a jutalékkal,

76 félévi 3 frt 25 krnyi részlettörlesztés mellett vagy a jelzálog minősége szerint;

b) 1000 frtnyi legcsekélyebb összegekben 6 $\frac{1}{10}$ %-ra bezárólag a jutalékkal,

61 félévi 3 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

2. Felmondható kölcsönöket 300 frttól egész 1900 frtig 6 $\frac{1}{10}$ %-ra, kamat és jutalékkal együtt, 35 félévi 4 frt 75 krnyi részlettörlesztés mellett minden 100 frt kölcsönért.

A kölcsönök készpénzben fizettetnek ki, és a kölcsönvevőnek szabadságában áll, tartozását a meghatározott törlesztési idő előtt vagy egészben vagy részben visszafizethetni.

A kölcsönök közvetítését

Kadelsburger L.

I. nagy-beckereki váltó- és bizományi üzlete
Nagy-Beckereken vállalja el.

(6—26.25)

Tavaszi
gyógyítás

Nyári
gyógyítás

Őszi
gyógyítás

Téli
gyógyítás.

Legjobb
bedörzsölő
szer

köszvény
csúz

és minden
meghűlési

betegségek
ellen.

Nagy-Beckereken kapható Kellner József, Kovács Sándor és Moczkovcsák Dezső gyógyszer. uraknál.

MOLL SEIDLITZ POR

Gyors gyógyhatás makacs gyomor- és altestbajok, gyomorgörcs, gyomorégés, nyálk, székrekedés, májbajok, vértörülés, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségeknek. — Egy eredeti doboz használati utasítással 1 frt. — Raktárak az ország minden nevezetesebb gyógyszerertáiraiban. MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvét mellett. Két doboznál kevesebb nem küldetik. (422—52.2)

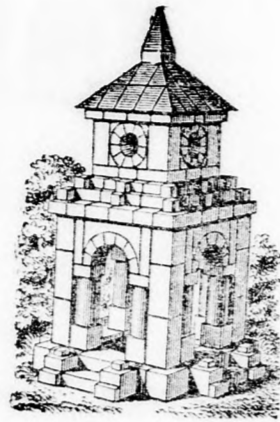
Éltismerés MOLL A. urnak Bécsben.
Ülő foglalkozásomnál az ön Moll-féle Seidlitzporai igen jó hatást gyakorolnak; ismerem ezt egyszer s mindenkorra és szívvelyes „Isten fizesse meg”-et mondok érte; ezek a gyomrot jóvá és főt könnyűvé teszik.
Tisztelettel Seinko P. J., lelkes Honnenschlagban.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

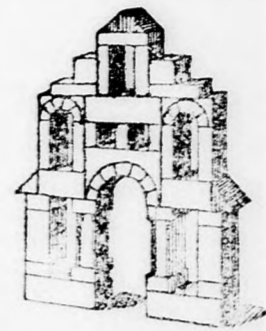
mindennemű testfájdoimák és vénuláknál; burogatás alakjában minden sérelem és sebnél, daqanatok, gyalulásoknál. Belsőleg vízzel vegyítve hirtelen rosszulét, hányás, köhika és hasmenésnél. — Egy üveg ára használati utasítással 90 kr. — Raktárak az ország minden nevezetes gyógyszerertár és anyagkereskedéseiben. — MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító, Bécs, Stadt, Tuchlauben 9. — Szétküldés naponta utánvéttel. — Két üvegnél kevesebb nem küldetik.

Éltismerés MOLL A. gyógyszerész urnak Bécsben.
Kittinő Moll-féle francia borszesz és sója vidékemen nagyszerűen működik. Küldjön nekem 50 üveggel, mivel az emberiség segítségére készletet óhajtok tartani magamnál.
Mély tisztelettel Hornof, lelkes Micholupban.

 Karácsonyi és újévi ajándékok.

Richter-féle
horgony-kőépítő szekrények,
imakönyvek,

 fénykép- és emlékalbumok,

zsebnaptár, íróasztal-neműek,

 pipere-árak;

továbbá tarsasági játékok, mint:
domino, sakk, kalapács és harang stb.

Legjutányosabb árak mellett

kaphatók

Pleitz Fer. Pál

könyv-, zenemű- és papirkereskedésében

Nagy-Becskereken.

 Karácsonyi és újévi ajándékok.

HIVATALOS MELLÉKLETE.

Nagy-Becskerek, 1890. évi december hó 14-én.

Jegyzék

Torontálvármegye törvényhatósági bizottságának 1890. évi december hó 11-én és folytatólag tartott rendkívüli közgyűléséből.

Előadó: *Daniel László*, főjegyző.

A nm. m. kir. belügyministeriumnak folyó évi 68.829. sz. a. kelt rendelete, Györgyház községnek a Torontáli helyi érdekű vasutakhoz való hozzájárulásának megállapítására vonatkozólag.

Györgyház község azon határozata, mely szerint az általa jegyzett 2.387 frt 50 krnyi törzsrészből a pusztá velikagradai birtokosokra eső részt 15400 frtba állapítja meg, az ellene Csávossy Ignácz és Capdebo Lajos és társa részéről beadott felelősségi elutasításával helyben hagyatik.

Hontmegye közönsége megküldi a közigazgatás rendezése tárgyában a képviselő házhoz intézett feliratát pártolás végett.

Tudomásul vétetik.

A megyei tiszti ügyészség beterjeszti Nagy-Becskerek város husvizsgálati szabályrendeletét.

Módosítás végett visszaadatik.

A megyei tiszti ügyészség véleménye, a zombolyai takarékpénztárban megyei pénzeknek elhelyezésére vonatkozólag.

A vármegye alispánja felhatalmaztatik, hogy legfeljebb 25000 frtig a rendelkezésre álló alapokból legalább is 5% mellett betéteket helyezhessen el.

A kiküldött bizottság jelentése, a magyar nemzet ezred éves ünnepe tárgyában.

Tudomásul vétetik.

A nm. m. kir. földművelésügyi ministeriumnak 132.043-90. számú rendelete az állategészségügyi alapról, a községi és körállatorvosokról, a hatósági állatorvosokról, a gyepmesterekről, az ebtartásról és a közfogyasztásra szánt állatok levágatásáról alkotott szabályrendeletre vonatkozólag.

Tudomásul vétetik.

A nm. kereskedelemügyi ministeriumnak 67136-90. sz. a. kelt rendelete, a házalási szabályrendeletre vonatkozólag.

Tudomásul vétetik azzal, hogy a földművelés és kereskedelemügyi ministerium által 1882. évben 9708 sz. alatt jóváhagyott szabályrendelet továbbra is fenntartatik.

A nm. m. kir. belügyministeriumnak 80.979-90. számú rendelete az alibunári főszolgabírói lakás javítása költségeire vonatkozólag.

Utasítatik a m. alispánja, miszerint a kérdéses lakház kibővítése céljából a m. államépítészeti hivatal utján a szükséges terveket és költségvetést készítesse el s a költségek fedezése céljából véleményes jelentést tegyen.

Az E. M. K. E. bemutatja a nm. m. kir. pénzügyministeriumhoz intézett sorsjegy kölcsön iránti kérvényét támogatás végett.

Pártolása határoztatik.

Ugocsa vármegye törvényhatósága átteszi, a betegápolási pótdadó általánosítása és országossá tétele tárgyában,

a kir. belügyministeriumhoz intézett felterjesztését pártolás végett.

Tudomásul vétetik.

A nagy-kikindai főszolgabíró beterjeszti a tiszahelyesi bíró választása ellen beadott felelősségi kérvényét.

A főszolgabíró a tisztújítás alkalmából felvett választási jkv. beterjesztésére utasított.

Belicska Béni árvaszéki elnök nyugdíjaztatása iránti kérvénye.

Az 1872. évtől betöltött szolgálati évek betudásával a nyugdíjszabályrendelet 20. § alapján évi 1044 frt nyugdíj meg-szavaztatik.

A torontáli helyi érdekű vasutaknak kérvénye, melylyel a nagy-margita-verseczi vasutvonal kiépítésére kibocsajtott részvényeket megvételre ajánlja.

A t. h. é. vasutak részv. társaság által kibocsajtható III. sorozatu összesen 549.000 frt névértékű képviselő elsőbbségi részvényt a megye kormányjóváhagyás mellett 439.200 frtért az uti alap javára megveszi s az összeget a pesti jelzálog hitel banktól egy 450 000 frtos kölcsön felvételével szerzi be, akként, hogy ezen községi kölcsönkötvényekben adandó, 97 százalékos árfolyam mellett leszámolandó kölcsön 50 éven át félévi 12.262 frt 50 kros részletekben törlesztendő. Ha az elsőbbségi részvények megvételéhez a kormány jóváhagyását kieszközölni nem lehetne, határozati-lag kimondatik, hogy a megye közönsége a részv. társaság által kibocsajtható elsőbbségi kötvények kamatozását és törlesztését biztosítja.

Nagy-Becskerek város polgármestere beterjeszti a városi módosított szervezési szabályrendeletet.

Jóváhagyólag záradékolatik.

Előadó: *Rigó István*, aljegyző.

Alispáni előterjesztés a behajtatlan inség kölcsönök elengedésére vonatkozólag.

Az adatok beszerzése után a m. alispánja felkéretik, hogy feliratot intézzen az elengedés iránt.

A megyei árvaszék beterjeszti Pluzsanovszki Francziska örökösének kielégítése végett a n. kikindai kerületi alapból kölcsön vett 535 frt 98 krnak megtérítésére vonatkozó utalványt.

A jóváhagyott mérleg a belügyminis-terhez felterjesztetik.

A perjámosi főbíró beterjeszti Perjámos község árvapénztárának 1889. évi számadását.

A jóváhagyott mérleg a belügyminis-terhez felterjesztetik.

Az alibunári főbíró beterjeszti Petrovoszeló község képviselő-testületének a tanítók vízzel való ellátása tárgyában hozott határozatát.

A határozat felolvasatik s a község utasítatik, hogy a tanítókat vízzel lássa el.

Az alibunári főbíró beterjeszti Dobricza község képviselő-testületének a belvizek lecsapolása tárgyában hozott határozatát.

Kiegészítés végett visszaadatik.

A csenei főbíró beterjeszti Biléd község képviselő-testületének iskola építése tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik azzal, hogy csak 6% kamattal mellet használható fel a 1030 frtnyi kölcsön.

Az alibunári főbíró beterjeszti Dobricza község képviselő-testületének Vaszits István segélyezése tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

Az alibunári főbíró beterjeszti Dobricza község képviselő-testületének Miok János felfüggesztett jegyző által hasznonélvezetűl birtokfaiskola 1/4 részének visszavétele tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

Az alibunári főbíró beterjeszti Vég-Szt. Mihály község szervezési szabályrendeletét.

Jóváhagyatik.

A n.-szentmiklósi főbíró beterjeszti Szerb Csanád község képviselő-testületének 116 hold legelő bérbeadása tárgyában hozott határozatát.

Tudomásul vétetik.

A paucsovai főbíró beterjeszti Almás község képviselő-testületének Herczog Mór irnok jutalmazása tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

Az alibunári főbíró beterjeszti Ferdinándfalva község képviselő-testületének az Alibunáron felállítandó telekkönyv helyiségeinek helyreállítási költségeihez való hozzájárulása tárgyában hozott határozatát.

Jóváhagyatik.

A török-kanizsai főbíró beterjeszti Csóka község képviselő-testületének egy kölcsön felvétele tárgyában hozott határozatát.

Kivételesen jóváhagyatik.

Schäffer Antal, mint az igazoló választmány elnökének a f. évi november hó 10-én, 11-én és 12-én megejtett választások igazolására vonatkozó jelentése.

Tudomásul vétetik.

A megye alispánjának a megye tulajdonát képező ingatlanokra vonatkozólag f. évi november hó 15-én N. Kikindán megejtett árverés eredménye.

Jóváhagyatik.

A központi főbíró beterjeszti Bega-Szt. György község képviselő-testületének az ittvarnoki birtok eladása tárgyában hozott határozatát az összes iratokkal.

Jóváhagyatik.

Ujfalú 1890. évi pótköltségvetése.

Jóváhagyatik.

M.-Czernya 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

N.-Czernya 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Vizesdia 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Kis-Orosz 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Tóba 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Istvánföld 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

T.-Szécsány 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

H.-Bóka 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

N.-Módos 1891. évi költségvetése.

Jóváhagyatik.

Zsombolya 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Szb. Czernya 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Csősztelek 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Mollifalva 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Nagy-Tószeg 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Masztort 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Szt. Hubert 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Charleville 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Szolturn 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Osztern 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Grabác 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Kun-Szóllós 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 N.-Komlós 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Szb. Bóka 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Szb. Neuzina 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Csávos 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Szb. Módos 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Surján 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Keresztes 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Káptalanfalva 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Rudna 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Macedonia 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 Szárcsa 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 R.-Szárcsa 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.
 N.-Becskekerek 1891. évi költségvetése. Jóváhagyatik.

Torontálvármegye alispánjától.

A száji- és körömfájás

Torontálvármegye alispánjához beérkezett jelentések szerint megszünt: Bács-Bodroghmegye területén Titel, Piros, Borsod, Katymáz, Csonoplya és Uj-Futtak községben. — és Szeged alsóváros területén.

Fellépett: Krassó-Szörénymegye Karánsebes város és Boldur, Hódos, Daruvár, Szarazán, Bozsúr, Füzes, Furlug, Szintyest, Szákul, Kavarán, Tinkova, Korrojazeva, Zgribest, Herendjest, Merciona, Vrány, Vraneitz, Illadia, Vermes, Zsena, Balta és Valemare községben.

46299. szám 1890.

Az 1891. évi utóállítások Nagy-Becskekereken. Valamennyi főszolgabírónak, N. Becskerek város polgármesterének, Daniel László megyei főjegyzőnek, a központi katonügyi előadónak és a „Torontál” szerkesztőségének.

Az 1889. évi VI. tcz. végrehajtása tárgyában kiadott honvédelmi minis-teri utasítás 102. § 3. pontja alapján értesitem czimeket, hogy az 1891. évben az utóállítások Nagy Becskereken következő napokon tartatnak meg:

Januárban 9-én és 20-án,
 Februárban 5-én és 20-án,
 Májusban 6-án, 12-én, 20-án és 27-én,
 Juniában 5-én és 20-án,
 Juliusban 6. és 20-án,
 Augustusban 5. és 21-én,
 Szeptemberben 5-én és 20-án,
 Októberben 5-én és 20-án,
 Novemberben 5-én és 20-án,
 Decemberben 5. és 21-én.

Az esetleges változások esetről esetre közölnötnék.

Felhivom czimeket, hogy ezen utó-állítási napokat a járása területén lévő községek előjáróival közölje.

Nagy-Becskekerek, 1890. nov. 29.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

47279. sz. 1890.

A népszámlálás tárgyában.

Valamennyi főszolgabírónak — Nagy-Becskekerek város polgármesterének.

A népszámlálás tárgyában eddig kiadott számtalan rendeleteimben oly utasításokkal láttam el a tekintetes czimet, hogy a népszámlálási végrehajtása körül kétségek és aggályok többé fel nem merülhetnek a miért nem is tartom szükségesnek újabb utasításokat szolgáltatni; csak is azon óhajomnak adok kifejezést, miszerint a közigazgatási tisztviselők a népszámlálás helyes végrehajtását ellenőrizték oly czélból, hogy a nagy fáradsággal eszközölt munkálatot annyiban siker koronázza, hogy visszatükröztesse a vármegye lakosság népesedési mozzanatait, valamint szellemi és erkölcsi fejlődését és felderítse az állam és társadalomra egyaránt fontos statisztikai tényeket.

Azért elvárom, hogy a tekintetes czim szem előtt tartva az eddig adott utasításokat azok helyes és kellő időben való végrehajtásáról gondoskodni fog.

Nem mulaszthatom el azonban a tekintetes czim figyelmét az általános utasítás 37. pontjára felhívni, mely szerint a községi tisztviselők a

munkálatokat ingyen teljesíteni kötelesek, a miért is az ilyen egyének részére eddig talán tévedésből megállapított díjak ki nem szolgáltat- hatók, valamint hogy a díjak meg- állapítására vonatkozó alispáni elhatá- rozás előtt az illető község mindig meghallgatandó.

Kelt Nagy-Becskekereken, 1890. évi december hó 6-án.

Rónay, kir. tanácsos, alispán.

52459 szhoz.

Pályázat.

A polgárosított magyar határőrvidék tanulmányi alapjából rendszeresített ösztöndíjjármások közül az 1890/91. tanév kezdetétől a következők tölten- dők be:

1. egy 420 frtos állomás tudomány egyetemi hallgató részére.
2. három 300 frtos állomás mű- egyetemi hallgató részére.
3. egy háromszáz forintos állomás selmeczbányai erdész- és bányász aka- démia hallgató részére.
4. egy 100 forintos állomás pan- csovai főgymnasiumi tanuló részére,
5. tizenhárom 120 forintos állomás középiskolai tanulók részére.

Ezen ösztöndíjakra első sorban a polgárosított magyar határőrvidék kö- telékébe tartozott szegény sorsu szülők gyermekei, másod sorban pedig azon szegénysorsu tanulók tarthatnak igényt kik a polgárosított magyar határőr- vidéki községek valamelyikének illető- ségéhez tartoznak, tanulmányuk tekint- tetében pedig az említett tanintézetek valamelyikébe járnak s ott jeles, vagy legyalább jó előmenetelt s jó erkölcsi magaviseletet tanusítanak.

Az ezen ösztöndíjakat elnyerni óhaj- tók, a vallás- és közoktatásügyi m. kir. ministerhez czimzendő kérvényüket indexxel, illetve a lefolyt tanévben nyert iskolai bizonyítvánnyal, továbbá szegénységüket s azon körülményt tanusító hatósági igazolvánnyal, mely szerint szüléik a polgárosított magyar határőrvidék kötelékébe tartoztak, avagy tényleg ott községi illetőséggel bírnak, felszerelni, s azt legkésőbb az 1891. évi január hó 10-ig, azon tan- intézet hatóságánál benyújtani, melynél tanulmányaikat folytatják.

Ezen határnap lefolyta után, vagy közvetlenül a ministerhez beérkező folyamodványok figyelembe nem vétetnek.

Budapesten, 1890. év november hó 19-én. — A vall. és közoktatásügyi m. kir. ministertől.

